

December 2023

Beste ouders en kinderen van De Zuidwester,

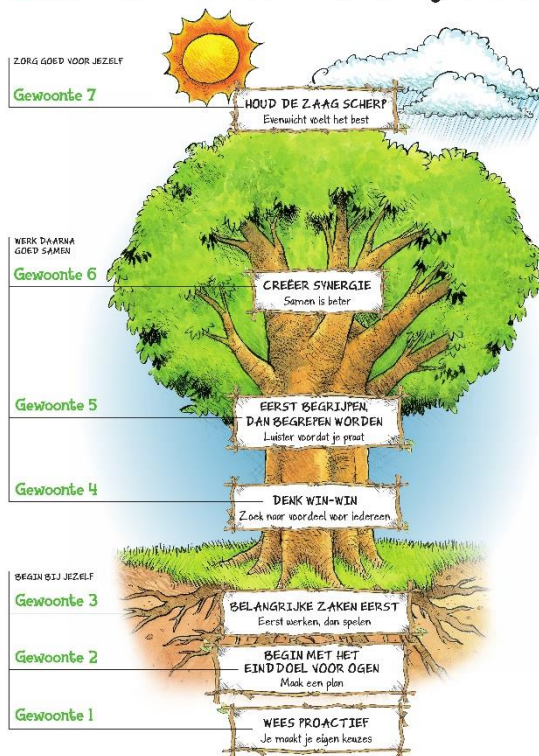
Na een lang en goed overleg met het team in schooljaar 2022-2023 hebben we als team besloten dat het tijd is voor een vernieuwende pedagogische aanpak op De Zuidwester.

In ons onderwijs ligt de focus terecht niet alleen meer op kennisoverdracht. De maatschappij vraagt van onze kinderen onder meer dat ze eigen verantwoordelijkheid nemen, probleemoplossend kunnen denken en goed kunnen samenwerken.

Om leerlingen daar goed op voor te bereiden, is het belangrijk dat zij eigentijdse ('21-eeuwse') vaardigheden ontwikkelen. Deze levensvaardigheden (life skills) helpen leerlingen hun persoonlijke levensweg in eigen hand te nemen.

Vandaar dat we met het team van De Zuidwester en het bestuur van het ISOB hebben besloten dat we op De Zuidwester een bewezen (pedagogische) aanpak gaan omarmen in de vorm van 'The Leader in Me'. Centraal in deze aanpak staan 7 gewoonten die we hieronder verder uitleggen.

LeaderinMe De boom van de 7 gewoonten

'The Leader in Me' is, vanuit het boek "De zeven eigenschappen van effectief leidinggeven" van Stephen Covey, speciaal ontwikkeld voor het basisonderwijs. De werkwijze steekt sterk in op de talenten en betrokkenheid van kinderen, iets wat goed past in onze huidige visie. Daarnaast sluit onze positieve aanpak vanuit PBS hier ook heel mooi op aan, nog een reden waarom we juist voor The Leader in Me gekozen hebben.

Op school gaan we de kinderen leren om medeverantwoordelijk te zijn voor hun ontwikkel- en leerproces, zelfsturend te zijn en goed en effectief samen te werken. We noemen het ook wel "leidinggeven aan jezelf". Deze aanpak is in beginsel een pedagogische aanpak, aan onze manier van lesgeven verandert, zeker in de eerste fase, nog niet zoveel.

Uiteraard gaat het invoeren van deze pedagogische aanpak niet van het een op het andere moment. Op het moment van het schrijven van deze informatiebrief heeft het team 3 studiedagen gehad om zichzelf de 7 gewoonten eigen te maken en te bedenken welke visie hierop het beste bij onze school past. Immers goed voorbeeld doet goed volgen. In januari zullen we met het team gaan verkennen en plannen hoe we de 7 gewoonten ook bij de kinderen gaan introduceren en hoe we ermee zullen gaan werken.

De 7 gewoonten waarmee we nu als team en straks ook met de kinderen gaan werken zijn:

Gewoonte 1

Je kunt niet kiezen wat je overkomt. Je kunt wel kiezen hoe je ermee omgaat. Stephen Covey wijst hierbij op de keuzevrijheid die tussen stimulus en respons zit. Als je je bewust bent van deze keuzevrijheid dan kun je je respons effectiever bepalen. Je bepaalt dus zelf hoe je op een stimulans reageert. Hierin schuilt de essentie van gewoonte 1; wees pro-actief! Als we kinderen leren om deze fase van keuzevrijheid te benutten, kunnen ze pro-actiever worden.

Pro-actief zijn betekent dat je verantwoordelijkheid neemt voor je keuzes en gedrag. Gewoonte 1 is de sleutel tot het gebruik van alle andere gewoonten. Dat is ook de reden waarom het de eerste is. Als je pro-actief bent zeg je: Ik neem de leiding over mijn eigen leven. Ik ben zelf verantwoordelijk voor mijn keuzes. Ik kan kiezen hoe ik op andere mensen of op situaties reageer. Ik zit zelf 'achter het stuur!'.

Jonge kinderen begrijpen snel dat verschillende keuzes tot verschillende resultaten leiden. Het is belangrijk dat we kinderen leren na te denken over de resultaten voordat ze een keuze maken. We leren ze na te denken over wat de keuzes voor hen zelf betekenen. Maar ook welke effecten hun keuzes op anderen hebben.

Gewoonte 2

Gewoonte

Dit betekent dat je van te voren bedenkt wat je wil bereiken. Het lezen van een recept voordat je gaat koken is een voorbeeld van het gebruiken van gewoonte 2. Bij kinderen is het maken van een puzzel een mooi voorbeeld. Ze kijken eerst naar het plaatje (het einddoel) voordat ze beginnen te puzzelen.

Op school zijn we met de kinderen ook bezig met het bepalen van het einddoel. Ze bepalen voor zichzelf een doel. Aan dit doel gaan ze werken. Deze doelen kunnen per kind en per leeftijdscategorie sterk verschillen. Zo is er bijvoorbeeld een kleuter die graag wil leren fluiten en er is een groep 8 leerling die graag naar de Havo wil. Beide doelen worden serieus met de kinderen besproken. Op basis van de doelen wordt met de kinderen een plan gemaakt. Het is wel de bedoeling dat het kind de baas over het plan is. In de kind-oudergesprekken worden deze doelen op school ook met ouders besproken.

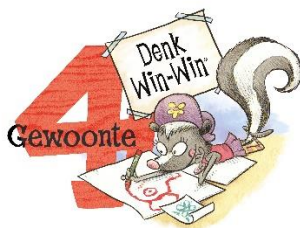
Ook met de groep worden doelen besproken. Wat voor groep willen we zijn? Wat vinden we als groep belangrijk? Gezamenlijk wordt een Mission Statement opgesteld. Hierin beschrijft de groep wat het einddoel voor dit schooljaar is.

Gewoonte 3

Belangrijke zaken eerst, eerst werken en dan spelen. Dit betekent dat je bepaalt wat het belangrijkste is en dat je dat dan ook als eerste regelt. Nadenken over wat er allemaal aan het einde van de week gedaan moet zijn, kan voor kinderen overweldigend zijn. Kinderen aanleren hoe ze kunnen bepalen wat het meest belangrijk is kan daarom zeer ontspannend werken. Het werken met plannings of lijstjes kan kinderen in deze erg goed helpen. Het geeft kinderen visuele ondersteuning van alle gedachten die ze hebben.

Gewoonte 4

Zoek naar voordeel voor iedereen. De gedachte achter deze gewoonte is dat je gelooft dat iedereen kan winnen. Het is niet ik-of-jij, het is wij. Vanuit deze gedachte gaan we ervan uit dat er genoeg voor iedereen is. Als je win-win denkt ben je gelukkig als een ander iets goeds overkomt. We leren de kinderen op school welke situaties er zijn.

We gaan hierbij uit van de volgende opties:

Win-Verlies

Verlies - Verlies

Win - Win

Het belangrijkste van het leren omgaan met gewoonte 4 is het leren inzien van voordelen voor anderen.

Gewoonte 5

Een mooi oud gezegde luidt: “Je hebt niet voor niks twee oren en maar 1 mond!” Bij deze gewoonte leren we kinderen dat het beter is om eerst te luisteren voordat je praat. Door de tijd te nemen om naar een ander te luisteren kun je een hoger niveau van communiceren bereiken.

Bij het aanleren van gewoonte 5 moeten we rekening houden met de leeftijd en het ontwikkelingsstadium van heel jonge kinderen. Kleuters moeten bijvoorbeeld nog leren om vanuit het standpunt van een ander te kijken. Deze gewoonte kan het best aangeleerd worden door luisteren te benaderen als een vaardigheid die je moet oefenen.

Leren luisteren zonder de ander te onderbreken en leren luisteren met oren, ogen en hart helpt kinderen om gewoonte 5 toe te passen. Vanaf de middenbouw gaan we de kinderen aanleren dat je moet luisteren om te begrijpen en niet om de ander te kunnen overtuigen.

Gewoonte 6

Synergie ontstaat als twee of meer mensen samen werken aan een betere oplossing dan ze in hun eentje hadden kunnen vinden. Het is niet jouw manier of de manier van de andere. Het is een betere manier. Dit wordt wel eens $1 + 1 = 3$ genoemd.

Dit is mogelijk doordat twee mensen samen over hun ideeën gaan nadenken. In de natuur komen heel veel mooie voorbeelden van synergie voor. Denk hier bij maar eens aan een groep vogels die in de winter naar het zuiden vliegt. Doordat ze in V-formatie vliegen ervaren ze minder weerstand. Hierdoor kunnen ze samen een grotere afstand afleggen als iedere vogel afzonderlijk. Daar waar er in het onderwijs vaak van gelijkheid tussen kinderen wordt uitgegaan doen we dit door toepassing van deze gewoonte juist niet. We erkennen, nee sterker nog, we omarmen verschillen. Deze verschillen leiden tot meer inzichten en dus tot meer oplossingen.

Gewoonte 7

Met houd de zaag scherp wordt bedoeld dat je moet zorgen voor evenwicht in je leven. De metafoor van de zaag komt vanuit het volgende verhaal: *Er was eens een man die zeer druk was met het omzagen van een boom. Hoewel hij zich enorm inspande boekte hij niet veel vooruitgang. Toen een voorbijganger hem eens vroeg waarom hij niet stopte om zijn zaag te slijpen gaf hij aan dat hij te druk was met zagen*

Gewoonte zeven herinnert ons eraan dat we het beste uit onszelf kunnen halen als we in balans zijn. We willen de kinderen leren dat ze goed moeten zorgen voor lichaam, geest, hart en ziel. Zorg je niet goed voor jezelf, dan is het moeilijk om goed te functioneren.

Wat zult u hiervan merken?

Vanaf januari zullen we met elkaar langzaam de zeven gewoonten de school in gaan brengen. We oefenen zelf als teamleden met de gewoonten en gaan met de kinderen verkennen hoe we dit in de

klas kunnen doen. Hiervan zult u waarschijnlijk wel wat van uw kinderen horen en we zullen via social schools af en toe wat delen. Daarnaast zullen we in de loop van dit traject natuurlijk ook een ouderavond organiseren om u hier meer over te vertellen en vragen die er eventueel leven te kunnen beantwoorden. Mocht u er tussendoor vragen over hebben, laat het ons gerust weten!

Met vriendelijk groet,
Het team van De Zuidwester